مایەپووچیی ڕەووشتیی و سیاسیی ئەوجا مایەپووچیی ئابووریی …

ڕێبوار ڕەشید

ئەوەیش هەموو ڕۆژێک کراواتخانەکەی باشوور دەبینن بەڵام ڕەنگە سەرنجی نەدەن. ئەو کراواتخانەیە 28 ساڵ لەمەوبەر بە ناوی “پارلەمانی کوردستان” و پاشان “حکومەتی هەرێمی کوردستان” لە سەرئەنجامی گاڵتەجاڕییەکی کارتۆنی فیفتی فیفتیدا دروست بوو.

پاشان بۆ ڕاگرتنی “بالانسی نیشتیمانیی” سێ چوار کورسی خێریشیان بە هەندێک حیزبی سواڵکەرسفەت دا کە لە پراکتیکدا کورسیی نەبوون، بەڵکو پارە بوو کە دەمیانی پێ داخرا.

بە داخەوە ئەو کاتە ژمارەیەکی یەکجار کەم لە ڕۆشنبیرانی باشوور دژ بەم سیستەمە گاڵتەجاڕییە بوون. خەڵکی بەدبەختی باشوور سەرمەستی هەوای هیوای حکومەت دروستکردن و دەوڵەت دروستکردن بوون بێ ئەوەی تێ بگەن کە دەوڵەت بە کێ و چۆن دروست دەکرێت.

بۆ ئاگاداریی لە چۆنییەتیی دروستبوونی ئەم شتەی ئەمڕۆ بە “حکومەتی هەرێم” دەناسرێت گرینگە تێ بگەین کە حکومەتێکی گەلیی دیموکراتیک لە سەر ئەم داروپەردووە ڕووخاو و بە سەر یەکداکەوتووەدا ساز ناکرێت. کێشە ئابوورییەکەی ئەمڕۆ بێگومان کێشەیەکی لە سەداسەد سیاسییە کە لە سەرئەنجامی نەبوونی سیاسەت لە باشوور دێت. کێشە سیاسییەکەیش 19/5/1992 دروست بوو کاتێک کە هیچ بناخەیەکی رەووشتیی بۆ بونیادنانێکی سیاسیی دیموکراتیک لە ئارادا نەبوو.

ئەو کەسانە هەر ئەوەندە ڕەووشت و ویژدانی نیشتیمانیان هەبوو کە پێیان وابوو حوکمڕانیی بەو مانایە دێت کە کەراوات ببەستن و چاکەتوپانتۆڵ لەبەر بکەن وخۆبڕازێننەوە و لە پشت مێزێکی ڕەقەوە کە تەنیا دەسەڵات نیشان دەدات لە سەر کورسییەکی قەبەی گەورەی ناشارستانیانە دابنیشن. کورسییەکی قەبەی گەورەی ناشارستانیی کە بە تەختی پادشاکانی نێو داستانەکان دەچێت. ئەم دیمەنە دەبا زۆر زیاتر لە بەس بووایە بۆ ئەوانەی تێ دەگەن ڕەووشت وەکوو بناخەیەک بۆ سیاسەت چەند گرینگە.

سەرۆکی پێشووی هەرێم کە ئێستایش هەر “سەرۆکە” و بارەگای بە ناوەوە کراوەتەوە و وەکوو “سەرۆکێکی خاوەن پۆست” ئاماژەی پێ دەکرێت، زەقترین مینیاتۆری ئەم کورسییە قەبە گەورە ناشارستانییەیە کە ڕیشەی بە ناو تەواوی جومگە حیزبیی و دەسەڵاتگیرییەکەوە شۆڕ

بووەتەوە.
ئەستایش پاش 28 ساڵ لە داسەپاندنی دەسەڵاتێکی خوێناوی مایەپووچ ئەم بیچمانە لەژێر ڕۆشنایی پرۆژەکتەری هەڵە ڕازاێندراوەکانەوە دەردەکەون و سەرمەستی ڕووانین لە بریوباقی پەڕوباڵیی خۆیانن.
ئەوی هەستی ویژدان و شەرم و بەرپرسیارێتیی بێت تیایاندا دەرناکەوێت و بەیان ناکرێت. ئەو ئەقڵەی کە بە هیچ جۆرێک زاخاوی بەدەربەستەوەهاتن لە ژیانی خەڵک و لە سامانی گەل لە کەسایەتیاندا نەبوو نمایشنامەیەکیان لە جیاتی سیستەمی سیاسیی ساز کرد. کاتێک سەرنج لە کراواتبەستن و لە چاکەتوپانتۆڵی بەریان و لە کەوشی پێیان و سەعاتی دەستیان و هۆڵی کۆبوونەوەیان و سفرە و خوانی بەردەمیان دەدەیت، دەپرسیت ئایا ئەمانە یەک جاریش جووتێک گۆرەویان بە پارەی ڕەنجی شانیان بۆ خۆیان کڕیوە تا بتوانن نەتەوەیەک بەڕێوە ببەن؟
ڕێکەوت نییە کە نمایشنامەی ڕۆژانەی پیاوانی دەسەڵاتدارانی باشوور بە دەموچاوی هەڵگیراو و مووی چەنراوە و ڕێشکراوە و پۆزی وەستانی بەردەم کامێراکان لە میهرەجانی ساڵانەی ئەکتەرە سەرکەوتووەکانی هۆلیوود دەچێت. ئەوەی هەناسەیەکی شەرمی تیادا بێت بەزی لەو پێزلەدانە بێهونەرە ناشارستانییە دەتەوە.
ئەمە قەیران نییە، کارەساتە!
سەرئەنجامی ئەو بێ ڕەووشتییەکە باوک و براکان و ئامۆزاکان و خزموکەسوکارەکان بە هاوکاری لەشکرێکی بندیواریی، لە ڕێگای بەسیجکردن و چەکدارکردنی خاشاکی مرۆیی کۆمەڵگای بەدبەختی باشوورەوە، بە سەدان ملیارد دۆلاریان لە سامانی خەڵک دزیوە، زەویوزاریان داگیرکردووە و ژیانیان لە خەڵک کردووە بە دۆزەخ و ڕۆژ دوای ڕۆژ دۆڕاندنی ژیان و سامانی خەڵک و خاکی نیشتیمان تۆمار دەکەن.
بێڕەووشتیەکە گەیشتووەتە ئەو ئاستەی کە بە ناوی بابیانەوە بە پارەی دزراوی خەڵک ڕێکخراوەی خێرخوازییشیان ساز کردووە و بە شەرم و بێ ئابڕوو خێری بابیان بە خەڵک دەکەن. هەر کەس تەرمی بابی خۆی لە سەر گردێک ناشتووە و بە “ڕێباز” ناوی دەبات و داستانی سەیر و سەمەرەی بۆ دادەتاشێت. بابەکان لە خەڵکی هەژار و خێرلەخۆنەدیوی باشوور کراون بە هەرکولیس و سپارتاکوس. بەم شێوەیە تا ئەوڕۆیش بەو پەردە سەوزە فەنکەی ڕاگەیاندنی درۆ و دەلەسە و ساختەچییەتیی سەری ئەو دۆزەخە دادەپۆشن کە گەلی باشووری تێدا دەژی.
ئەوانەی دەیانەوێت گۆڕانکاریی لە باشووردا ڕوو بدات دەبێت پێش هەر شتێک دژ بەو بێڕەووشتییە بووەستنەوە کە دایکی مایەپووچییە سیاسییەکەیە. شەق هەڵدان لە کورسیە گەورە قەبە ناقۆڵاکان و لەو

کەسایەتیە مڵانەی بە ناوی سەیروسەمەنەی جیاوازەوە، لە سەرۆکی هەرێمەوە بەرەوخوار لە ژێر ناونیشانی جیاوازدا خوێن دەمژن. ئەم بیچمانە کوڕی ڕێبازی زیانەخرۆیین.
بزووتنەوەیەکی گەلیی دەبێت پێش هەر شتێک داوای گەڕاندنەوەی رەووشت بۆ ناو سیاسەت و پۆستە فەرمیە گشتییەکان بکات. ئەوانەی لە ناو حیزبەکاندا خۆیان بە بێ تاوان دادەنێن و ڕەخنە لە ڕەووشەکە و لە خۆیان دەگرن و باس لە گۆڕانکاریی و ڕیفۆرم دەکەن دەبێت بیسەلمێنن کە خاوەنی هیچ نیین.
ئەوانە دەبێت تێ بگەن کە بێڕەووشتیی و بێوێژدانییەکەی دەسەڵات بناخەی ئەم ناهەموارییەیە کە ئێران و تورکیا باشووریان لە خەڵکی کوردستان کردووە بە دۆزەخ و وەکوو خەنجەر بە پشتی بەشەکانی دیکەیدا دەکەن.
لە ئێستای باشووردا ناخاوەنداریەتیی سەنگی مەحەکە و تەنیا پێوانەیەکی جێی متمانەیە!
ئەوانەی کە لە 28 ساڵی ڕابردوودا لە سەر حیسابی خەڵک قازانجبگیر بوون هەرگیز ناتوان لە کوژاندنەوەی ئەو ئاورەدا ڕۆڵ ببینن.
لە دونیای ئەوڕۆدا بەڕێوەبردنی کۆمەڵگا لە پاسکیلسواریی ئاسانترە. هیچ نەتەوەیەکی دونیا هێندە بێ پارە و بێ سامان نییە کە نەتوانێت ژیانی ڕۆژانە بژی. هەموو خەڵکێک دەتوانێت لە ڕێگای ب□رh□می جیاوازەوە هەم بژی و هەم پەرە بە ژیانی خۆیشی بدات، بەڵام تەنیا کاتێک دەتوانێت ئەوە بکات کە لەلایەن خەڵکانێکەوە بەڕێوە ببرد□ر□ن کە دەست و دەروونیان پاک بێت و کە کەسایەتیەکی بەرپرسیاریان هەبێت.
بێگومان باشوور پڕە لەو جۆرە خەڵکانە. ئەوەی باشووری گەیناودو□ تە دۆخی ئەوڕۆ دەستەیەکی بچووکن کە عادەتەن لە دونیای دیموکراتیکدا لە زیندانن.

ڕێبوار ڕەشید
18/6/2020